

Вісник

Сумського національного аграрного університету

University of life sciences

№ 5 (241)

жовтень 2014

абітурієнту

День відкритих дверей у Сумському національному аграрному університеті

12 жовтня 2014 року
Початок об 11:00

у приміщенні студентського клубу СНАУ
за адресою: м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160 (корпус факультету
агротехнологій та природокористування).

У програмі:

Презентація Сумського національного аграрного університету, відповіді на всі питання стосовно вступу до університету та особливостей цьогорічної вступної кампанії, екскурсії на факультети, спілкування з деканами, концертна програма.

Запрошуємо учнів випускних класів та їх батьків, вчителів.

земля щедро ділиться з нами врожаєм, українські освітяни відзначають професійне свято – День працівника освіти.

Вчитель – це одна з тих професій, що заслуговують вдячності, глибокого шанування і добрих слів, і жодне, навіть найгучніше слово подяки на адресу Вчителя не буде перебільшенням. Це нелегкий повсякденний труд; не кожен може бути вчителем, а тільки той, хто відчуває в собі педагогічний хист і щирі любов до дітей. Видатний український педагог Василь Сухомлинський так і назвав свою книгу: «Серце віддаю дітям», і в цій коротенькій фразі – весь неоссяжний зміст високого покликання – БУТИ ВЧИТЕЛЕМ.

Шановні вчителі, педагоги, вихователі! Ваш професіоналізм, мудрість і терпіння, ваша любов і небайдужість не тільки дають дитині знання, а й розкривають її потенціал, допомагають повірити в себе, виховують особистість і громадянина нашої держави. Я вдячний вам за співпрацю з Сумським національним аграрним університетом: ми багато робимо разом, і це йде перш за все на користь дітям, дозволяє їм краще зорієнтуватися у виборі майбутньої професії, відчути підтримку й сприяння. Це підтвердилось і під час проведення конкурсів у рамках Регіонального форуму сільської молоді, які в цьому році започаткував Сумський НАУ. Перекоаний, що наші спільні зусилля слугуватимуть на благо нашої Сумщини й України.

Від щирого серця я бажаю вам щастя й добра, міцного здоров'я, родинного затишку й тепла. Нехай ваша нелегка, але така необхідна людям праця завжди високо цінується у суспільстві, а любов і вдячність ваших учнів додають вам сил, натхнення, впевненості в собі і в майбутньому. Творчої наснаги вам, нових педагогічних звершень, натхнення, безхмарних благословених днів!

СВЯТО

Високе покликання - Вчитель

З повагою
Володимир Ладика, ректор СНАУ

на часі

Володимир Ладика: працюємо на майбутнє

Щороку перша неділя жовтня в Україні стає справжнім святом: букети осінніх квітів – айстр, жоржин та хризантем, концерти у школах та вишах, теплі слова на адресу вчителів... Це - День працівника освіти, який «у народі» називають просто – День вчителя, віддаючи данину вдячності й пошани людям, чия професія завжди буде взірцем служіння людству. Сумський національний аграрний університет пов'язаний міцними партнерськими стосунками зі школами області: впродовж року фахівці університету всіляко підтримують їх у різних напрямках – від спільної висадки дерев під час щорічної акції «Зелена планета СНАУ» до різноманітних профорієнтаційних заходів, які допомагають шкільній молоді зорієнтуватися у виборі майбутньої професії. І з кожним роком ця співпраця тільки міцнішає й набирає обертів, виходячи на якісно новий рівень. Ось і в цьому навчальному році СНАУ запровадив цікаві нововведення – конкурси для старшокласників з досить суттєвим призовим фондом. Про важливість спільної роботи зі школами та про перші результати проведених заходів в рамках Регіонального форуму сільської молоді поговоримо сьогодні з ректором СНАУ, доктором сільсько-господарських наук, професором, академіком НААН України Володимиром Ладиком.

Володимире Івановичу, відомо, що Сумський НАУ активно співпрацює зі школами області. Що дає університету таке партнерство?

Ми як представники вищої школи намагаємося всіляко розвивати й підтримувати тісну співпрацю із загальноосвітніми навчальними закладами Сумщини для того, щоб створювати для учнівської молоді максимально сприятливі умови для розвитку. І, оскільки ми єдині на Сумщині є університетом аграрного спрямування, велику увагу ми приділяємо саме сільським школярам. Адже не секрет, що подекуди випускникам сільських шкіл важко конкурувати з випускниками спеціалізованих гімназій чи ліцеїв, попри те, що талановитих, інтелектуально обдарованих молодих людей серед сільського населення теж дуже багато.

Не треба бути провидцем чи видатним економістом, щоб розуміти: починати піднімати економіку аграрної держави, якою є Україна, потрібно з відродження села. Нехтуючи зміцненням сільських територій, держава втрачає і в інших галузях господарської діяльності. Вочевидь робота як у вищих органах державної влади, так і на місцях має базуватися на комплексному підході до вирішення назрілих питань сільських територій.

П'ять років тому у СНАУ вперше провели Форум сільської молоді. Чи проводиться він у цьому році? Чи з'явилось щось нове у форматі його проведення?

Так, ще у 2011 році Сумський національний аграрний університет започаткував Регіональний форум сільської молоді. І час

підтвердив правильність та потрібність нашого заходу, адже з кожним роком ідея Форуму набирає свою міць. Сотні

Закінчення стор. 2

Володимир Ладика: працюємо на майбутнє

Закінчення. Початок на стор. 1

учасників Форуму різних років вже стали студентами нашого університету.

«Фішкою» ж цього року я вважаю те, що в рамках форуму ми започаткували низку конкурсів: це конкурс проєктів ландшафтного дизайну «Школа мрії», вокальний конкурс «Співуча Сумщина», спортивні змагання з футболу, інтелектуальний конкурс з написання есе «Мій рідний край, моя Сумщина – найкраще місце на землі» а також інтелектуальний конкурс «Сучасне та майбутнє Сумщини».

І як Ви оцінюєте перші результати?

Ми вже провели відбіркові тури цих конкурсів у районах та в школах міста Суми, і я просто вражений тим, скільки ж у нас талановитих, творчо обдарованих дітей! І ми як педагоги повинні їх підтримати, дати поштовх та створити умови для розвитку їх талантів. Чесно кажучи, було дуже приємно бачити таку активність: впродовж тижня старшокласники Сумщини грали у футбол, співали, замислювалися над історією рідного краю при написанні есе, мріяли про майбутнє, фантазували, якими вони бачать свою рідну школу і свою Сумщину, розмірковували, що можна зробити для того, щоб вони стали ще кращими.

Тож незабаром відбудуться фінальні етапи всіх конкурсів. Хоча підкреслити, що нагороди для переможців варті того, щоб за них боротися. Так, автори 19 найкращих робіт, поданих на конкурс «Сучасне та майбутнє Сумщини», будуть нагороджені поїздкою до Республіки Польща, яку організовує наш університет.

Автори 20 найкращих за рішенням конкурсної комісії робіт у конкурсі «Мій рідний край, моя Сумщина – найкраще місце на землі» будуть нагороджені поїздкою історичними місцями України. Школа, яка візьме найактивнішу участь у конкурсі, отримає мультимедійну систему. Учасники конкурсу отримають до 15% знижки в оплаті освітніх послуг за умови вступу до Сумського національного аграрного університету.

У спортивних змаганнях команди-призери нагороджуються: за I місце – грамотами, кубком, двома сітками для футбольних воріт та 5 футбольними м'ячами; за II місце – грамотами, кубком, 5 футбольними м'ячами; за III місце – грамотами, кубком та 3 футбольними м'ячами.

Переможці вокального конкурсу «Співуча Сумщина» (лауреати I, II, III ступенів) нагороджуються дипломами, пам'ятними подарунками та отримують сертифікат на запис у професійній музичній студії. Освітні заклади, в яких навчаються лауреати II і III ступенів, отримують радіомікрофони. Головний приз конкурсу освітньому закладу лауреата I ступеня – комплект музичного обладнання.

Переможці конкурсу ландшафтного дизайну «Школа мрії» нагороджуються подарунками та путівками до одного з парків-пам'яток садово-паркового мистецтва. А найкращий, на думку журі, проєкт буде втілено в життя за допомогою фахівців СНАУ, тобто мрія стане дійсністю.

Ну що ж, залишається побажати учасникам натхнення й успіхів. Звісно, призерами стануть не всі, адже це конкурс, і перед журі стоятиме непросте завдання визначення кращих із кращих. Та всі вони – вже переможці, всі заслуговують на повагу й захоплення, і, сподіваємось, що це буде лише першою сходинкою на довгому шляху до визнання їх здібностей і талантів. І ми щиро раді будемо ще неодноразово зустрічати їх у стінах Сумського національного аграрного університету, а трохи згодом – і серед студентства СНАУ.

Олена Мовчан

міжнародне співробітництво

Закордонна практика для студентів Сумського НАУ

Щороку з 1 вересня серед студентів СНАУ оголошується набір на закордонну практику та навчання у таких країнах: **Німеччина, Австрія, Польща, Швейцарія, Швеція, США, Австралія, Фінляндія, Нідерланди, Нова Зеландія**. А віднедавна додалися й абсолютні нові країни для стажування наших студентів за кордоном: це **Норвегія та Канада**.

Сільськогосподарська практика в **Норвегії** передбачає стажування від 3 до 12 місяців, і надає можливість студентам теоретично і практично уявити ведення с/г бізнесу. Стажування відбувається за такими напрямками: молочне скотарство; свинарство; рибництво; овочівництво відкритого та закритого ґрунту; квітництво; декоративні розсадники.

Програма поєднує дві складові: освітню та культурну, передбачається також проведення цікавих зустрічей та екскурсій.

Стажування в **Канаді** – це нагода для студентів старших курсів отримати досвід роботи для молодих людей, в яких є достатньо практичного досвіду в сільськогосподарській індустрії, і які хочуть поширити свої знання та світогляд. Розміщення надається на період від 8 до 12 місяців (це переважно змішані ферми з вирощування м'ясних або молочних корів та рослинництво – збір врожаю, робота на полі з тракторами, комбайнами, та іншою с.-г. технікою).

Протягом тривалого часу в СНАУ здійснюється співпраця з польськими вишами у напрямку академічної мобільності студентів та професорів. Студенти протягом 1-2 семестрів навчаються в університеті-партнері, а отримані освітні кредити взаємозараховуються. Викладачі, у свою чергу, мають можливість проходження наукового стажування за напрямком своїх досліджень та участі у щорічних міжнародних наукових конференціях.

Для студентів практика у **Польщі** передбачає виконання сільськогосподарських робіт у рослинництві та тваринництві. Більшість фермерських господарств змішаного типу. Студенти мають можливість всебічно ознайомитися із роботою за різними аграрними напрямками, наприклад, на техніці у полі, чи по господарству з тваринами. Проживання та харчування практиканта відбувається за кошт ферме-

ра.

Практика у **Данії** – це гарна можливість для студентів ветеринарного, біолого-технологічного та факультету агрономії та природокористування починаючи з 3 курсу та закінчуючи випускниками дає широкі можливості оволодіти безцінним досвідом за передовими технологіями у галузях: свинарство; птицевіництво; розведення ВРХ; тепличне господарство тощо. Критерії: володіння англійською чи німецькою мовами на середньому рівні, досвід роботи за спеціальності в Україні або за кордоном.

До **Швейцарії** переважна більшість студентів їде аби закріпити свої попередні навички роботи. Шанси потрапити на практику до Швейцарії збільшує позитивна характеристика від попереднього фермера. Рекомендаційний лист від закордонного фермера дає змогу не тільки зарекомендувати себе з найкращого боку перед потенційним роботодавцем, а ще офіційно засвідчити, з якими видами роботи студент має досвід, на якій техніці, які маніпуляції уміє виконувати. Надаються наступні напрямки практики: землеробство; овочівництво; птицевіництво; молочне та м'ясне скотарство; свинарство; вівчарство; квітництво; лісництво та інші.

На практику до **Німеччини** віддається перевага тим студентам, які добре вмотивовані та зацікавлені в подальшій участі у міжнародній магістерській програмі, яка відкрита у рамках співробітництва з університетом прикладних наук **Вайєнштефан-Тріздорф**. За цією програмою студенти не лише вчать сучасним

інструментаріям менеджменту підприємств аграрного бізнесу, а й засвоюють отриманий практичний досвід і збирають матеріал для написання дипломних робіт. Під час проходження практики за цією програмою перед кожним студентом постає перспектива отримання європейського диплому за спеціальністю Master of Business Administration in Agriculture у Німеччині.

Хотілося б зазначити, що нещодавно ми отримали грант від Німецької служби академічних обмінів **DAAD** «Підтримки німецькомовних курсів». У рамках реалізації цього проєкту нашим студентам гарантовано надаються стипендії для навчання в європейському університеті-партнері та отримання подвійного диплому від ФРН та України.

Сучасні умови ринку праці спонукають роботодавців віддавати перевагу фахівцям, які володіють найсучаснішим досвідом та іноземною мовою. Тому починайте свою самопідготовку вже з перших днів навчання у СНАУ. І пам'ятайте – СНАУ має особливий підхід до кожного студента, тож Вам підберуть саме ту практику, яка стане найбільш корисною у Вашій роботі за спеціальністю. Для цього необхідно зібрати пакет документів, оформити закордонний паспорт, отримати погодження декана на практику, та підтвердити свій рівень володіння мовою або відповідно підключитися до вивчення іноземної мови на курсах (поглиблених/інтенсивних) при Сумському НАУ!

Лариса Калачевська

газета

Вісник

Сумського національного аграрного університету

заснована у 1991 році. Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво СМ №376/35-пр від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Л.Самсоненко Комп'ютерний набір: О.Мовчан

Верстка: С.Черноиван

м.Суми, вул.Герасима Кондратьєва, 160,

каб. 220 головний корпус

<http://www.sau.sumy.ua>

Газету набрано і зверстано в інформаційно-

видничому центрі СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

Що нового у правилах прийому?

про що варто дізнатися, щоб без проблем та перешкод вступити до СНАУ

Спочатку декілька слів про те, як це відбувалося під час вступної кампанії - 2014.

Прийом заяв та документів у паперовій або електронній формі від вступників розпочався **11 липня**.

Прийом заяв у паперовій або електронній формі від вступників на денну форму навчання на основі повної загальної середньої освіти закінчився о 12.00 годині **1 серпня**.

Прийом заяв та документів від осіб, які вступали на навчання на основі базової загальної середньої освіти, закінчився 24 липня. Вступні екзамени проводилися з **25 липня до 1 серпня**.

Рейтинговий список вступників, які вступають на основі базової та повної загальної середньої освіти, із зазначенням рекомендацій до зарахування на місця державного замовлення, оприлюднювався не пізніше 12.00 **2 серпня**.

Перший строк вибору вступниками місця навчання закінчився о 18.00 **4 серпня**. Оновлений список рекомендацій до зарахування оприлюднювався не пізніше 12.00 **5 серпня**.

Другий строк вибору вступниками місця навчання закінчився о 18.00 **7 серпня**. Оновлений список рекомендацій до зарахування оприлюднювався не пізніше 12.00 **8 серпня**.

Третій строк вибору вступниками місця навчання закінчився о 18.00 **10 серпня**.

Зарахування вступників на денну форму навчання на основі базової та повної загальної середньої освіти відбувся:

- за державним замовленням не пізніше 15.00 **11 серпня**;
- за кошти фізичних та юридичних осіб (за умов виконання державного замовлення відповідного напрямку (спеціальності)) не пізніше **18 серпня**.

Прийом документів від осіб, які вступали на навчання за скороченими програмами підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста та бакалавра закінчився о

18.00 **24 липня**. Фахові вступні випробування проводилися з **25 липня до 1 серпня**.

Вступники подають заяву про участь у конкурсному відборі до вищого навчального закладу в паперовій або в електронній формі. Заява в паперовій формі подається вступником особисто до приймальної комісії навчального закладу.

При вступі на навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста, а також бакалавра, вступник може подати заяву (заяви) в паперовій або в електронній формі не більше ніж до п'яти вищих навчальних закладів України та не більше ніж на три напрями підготовки (на три спеціальності) у кожному з них. **Заяви, подані на певний напрям підготовки (спеціальності) до одного вищого навчального закладу за різними формами навчання, вважаються фактом подання однієї заяви.**

Факт кожного подання заяви в паперовому вигляді (із зазначенням того, оригінали чи копії документів додані до заяви) реєструється уповноваженою особою приймальної комісії у Єдиній базі безпосередньо під час прийняття заяви.

У разі відсутності у вступника додатка до диплома в друкованому вигляді під час подання заяви для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста або магістра, відомості про цей додаток (його змістовну частину) приймальна комісія отримує з Єдиної бази.

Вступники мають право подавати сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання, виданий у 2014 році, або сертифікати чи їх дублікати, видані у 2013, або 2012, або 2011, або 2010, або 2009, або 2008 роках.

Заяви в електронному вигляді мають право подати вступники, які бажають взяти участь у конкурсному відборі на основі атестата про повну загальну середню освіту, сертифіката (сертифі-

катів) зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів.

Внесений до Єдиної бази за 12-бальною шкалою середній бал атестату про повну загальну середню освіту автоматично переводиться у **60-бальну** шкалу з використанням коефіцієнту «5».

Інформація про осіб, які є призерами IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад та III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, вноситься Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки до Єдиної державної електронної бази з питань освіти до 1 липня.

Величина додатково нарахованих балів встановлюється:

- особам, нагородженим дипломами I ступеня, – 50 балів;
- особам, нагородженим дипломами II ступеня, – 40 балів;
- особам, нагородженим дипломами III ступеня, – 30 балів.

Ліцензовано новий напрям підготовки «**Архітектура**». Для вступу вступники подають сертифікат ЗНО з української мови та літератури не нижче 124 балів, математики – не нижче 140 балів та складають 2 сесії творчого конкурсу.

Для напрямів підготовки «**Лісове та садово-паркове господарство**» та «**Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування**» змінено перелік предметів у сертифікатах ЗНО: українська мова та література – не нижче 124 балів, **біологія** – не нижче 140 балів, **математика або географія** – не нижче 124 балів.

Ліцензовано нові спеціальності для ОКР магістр «**Технології харчування**», для ОКР спеціаліст «**Правознавство**».

Володимир Дубовик

конкурс

Механіки СНАУ посіли призові місця

23 вересня 2014 року, незважаючи на погану погоду та низьку температуру повітря, у навчальному господарстві Харківського національного технічного університету імені Петра Василенка в сьомий раз було проведено щорічне традиційне свято «День Механіка». Цього року були присутні студенти і

викладачі Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка, делегації від Полтавської Національної Аграрної Академії, Сумського національного аграрного університету, Красноградського технікуму механізації сільськогосподарства, Товариства «Укразапахасть», Товариства «Лозівський ковальсько-механічний завод» УПЕК, Торгового дому «АВТОДВОР», Харківської агропромислової спілки, Товариства «Техніка та технології», ТЕХНОТОРГ, Інституту рослинництва імені В.Я. Юр'єва НААН України, Інституту овочівництва та баштанництва НААН України, Товариства агрофірми «Пісчанська».

Сумський НАУ представля-

ли: Олександр Сорока, студент 5-го курсу інженерно-технологічного факультету, Роман Коваленко та Сергій Зубко, студенти 3-го курсу інженерно-технологічного факультету. Делегацію очолив доцент кафедри «Трактори та сільськогосподарські машини» Владислав Зубко.

Погода залишала бажати кращого, але атмосферу підіграла жага до перемоги. Так, у конкурсах «Кращий з теорії інженерних рішень» та «Кращий фахівець із виконання оранки», наша команда посіла II місце. Переможці отримали призи та грамоти від в.о. ректора ХНТУСГ Леоніда Тищенко.

Ректору Сумського НАУ Володимиру Ладиці була оголошена подяка за підготовку висококваліфікованих кадрів для аграрного сектору.

Шляхами Кобзаря

У серпні минуло 155 років з часу перебування Тараса Шевченка на Сумщині. Цим подіям було присвячено творчий вечір «Тарас Шевченко та літературно-мистецька Сумщина», що відбувся в науковій бібліотеці Сумського НАУ.

У читальній залі періодичних видань було представлено тематично-жанрову виставку художніх полотен Павла Ковтуна, члена Національної спілки художників України. На картинах відтворено фрагменти з поезій Т. Шевченка. Великий шевченколюб, знавець багатьох віршів Т. Шевченка Павло Михайлович Ковтун, розповідаючи про своє прагнення створити ці полотна, сказав, що «...майже все життя йшов до розуміння Т.Г. Шевченка». В сюжетах картин простежується і біль нелегкого життя самого автора, надзвичайно щирого, невтомного трудівника душі та серця.

Ведуча зустрічі Раїса Почтарьова, провела огляд картин, коментуючи їх зміст уривками з поезій Тараса Шевченка «Подражаніє 11 псалму», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Садок вишневий коло хати» та інших. Повідомила про роки перебування Т. Шевченка на Сумщині. Студенти університету Ірина Вакарь та Ольга Коткова декламували поезії Т. Шевченка «У нашій раї на землі» та «Думка» (Нащо мені чорні брови), зміст яких художник відобразив на запропонованих полотнах.

Під час зустрічі Валентина Мироненко, член Національної спілки журналістів України, поетеса читала вірші, які присвятила пам'яті Великого Кобзаря. Читачам бібліотеки авторка подарувала книги «Сповідь» (2009) та «Паралельні світи» (2012). Поділилася власними унікальними дослідженнями про перебування Т. Шевченка в місті Кролевець, що ввійшли в Альманах літераторів Сумщини «Слобожанщина» (2014), присвячений 200-річчю від дня народження генія Т.Г. Шевченка. Присутня на зустрічі упорядник цього видання Людмила Ромен, поетеса, відповідальний секретар Сумської організації НСПУ повідомила, що на сторінках книги вміщені численні історико-краєзнавчі розвідки про перебування Кобзаря на сумській землі.

Нову книгу «Тарас Шевченко та його мистецьке оточення»

(альбом-каталог, 2014 рік), що вийшла до 200-річного ювілею Т.Шевченка, популяризувала автор - Валентина Ткаченко, старший науковий співробітник Сумського художнього музею ім. Никанора Онацького, член НСХУ. У виданні репрезентовано колекцію Сумського та Лебединського музеїв, що в ретроспективі дають уявлення про творчість митців із оточення Т. Шевченка. Це К. Брюллов, О. Венеціанов, В. Штернберг, А. Мокрицький та інші.

У виконанні заслуженого діяча мистецтв України, відомого кобзаря, бандуриста Миколи Мошика, прозвучали пісні на слова Т.Г. Шевченка «Розрита могила», а також «Ой на горі ромен цвіте», якою Микола Григорович озвучив створений на Київській кіностудії фільм «Шевченківський торбан».

Утвердженням миру, підтримкою українських патріотів, які в ці дні відстоюють незалежність нашої країни, став вірш «Повертайтеся, солдати», що прозвучав із уст

Карини Мачули, а також у виконанні Романа Басанця поезія «Це все було».

Із глибоким патріотичним піднесенням присутні виконали Державний гімн України «Ще не вмерла України», озвучений кобзарем Миколою Мошиком.

Гості бібліотеки відвідали музей історії Сумського НАУ. Директор Галина Василенко, ознайомлюючи з матеріалами, розміщеними на стендах, звернула увагу на світлину з зображенням капели бандуристів (80-ті роки), серед яких і наш гість Микола Григорович Мошик.

Цей творчий вечір – продовження циклу заходів, присвячених 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка. Ми знову і знову відкриваємо духовну спадщину Тараса Григоровича Шевченка – Великого Кобзаря, пророка, символу української нації, символу немирності та національної єдності українців.

Раїса Почтарьова,

зав. сектору просвітницької роботи наукової бібліотеки Сумського НАУ

Чому вони обрали СНАУ

Владислав Голуб: «Маю шанс працевлаштуватися у відомому міжнародному агрохолдингу»

Я - студент VI курсу інженерно-технологічного факультету СНАУ, навчаюся за спеціальністю «Механізація та електрифікація сільського господарства». Мені подобається те, що один із стратегічних напрямків діяльності Сумського національного аграрного університету - тісна співпраця із відомими українськими компаніями і агрохолдингами, спрямована на те, щоб ми, студенти, не тільки стажувалися у висококваліфікованих спеціалістів і на практиці знайомилися із найсучаснішими технологіями і технічними засобами, а й мали можливість гарантовано отримати по закінченні вищу роботу в цих провідних фірмах.

Навесні цього року, я, наприклад, разом із іншими студентами був запрошений на стажування відомою в Україні та поза її межами міжнародною агропромисловою компанією KERNEL. Вперше почув про неї від декана нашого факультету Михайла Яковича

Довжика, який розповів про те, що ця компанія набирає студентів для стажування і подальшого працевлаштування. Також він розповів, що для цього потрібно. Потім Михайло Якович запитав, чи є бажання стажуватися у цій компанії. Почуте справило на мене враження, і таким чином опинився у списку практикантів.

Втім, одного бажання було замало, тому потрапив я у KERNEL тільки після проходження тесту, який привезли співробітники компанії, та відповідного резюме випускника. У перший день стажування мене та інших, хто пройшов тест компанії, повезли у один із семи кластерів KERNEL - ТОВ «Дружба-Нова», що знаходиться в смт. Варва Чернігівської області, де власне далі й стажувався. Нам показали лабораторії, ремонтну майстерню, навчальний клас по засобах електроніки та супутникової навігації, сучасну сільськогосподарську техніку.

Під час проходження практики в «Дружба-Нова» займався ремонтом найсучасніших тракторів та сільськогосподарських машин під керівництвом провідних спеціалістів компанії. Брав участь в посіві та збиранні різних сільськогосподарських культур, регулюванні посівних агрегатів, агрегатів для обробки ґрунту. Зараз там же освоюю новітні технології обробки ґрунту та технології точного землеробства, знайомлюся в теорії та на практиці із використанням в АПК системою GPS-навігації.

Чим це корисно? Для мене - набуттям практичних навиків роботи із сучасною технікою. Для компанії - це можливість придивитися, на що я здатний, і чи потрібний їй, чи ні. Тож, по закінченні стажування у мене є тепер шанс залишитись працювати у провідній міжнародній агрофірмі. Звичайно, якщо добре здам усі підсумкові тести та добре захищу дипломну роботу. А стимул для цього є неабиякий.

Євген Бугаєц: «Мріяв про професію архітектора. Коли побачив корпуси СНАУ, зрозумів, що отримувати її потрібно саме тут»

Я - студент будівельного факультету Сумського національного аграрного університету за напрямом «Архітектура». Прийом на цю спеціальність було оголошено вперше в цьому році.

Отже, мені, як абітурієнту-2014, вважаю, пощастило. Ніколи на спадало мені на думку, що отримати творчу професію архітектора можна в аграрному університеті. Та саме тут нарешті здійснилася моя мрія дитинства розвинути себе творчо у створенні комфортних і вишуканих полісів для

проживання людей.

А починалося все з того, що, побачивши мій хист до малювання, моя шкільна вчителька Ліна Григорівна Нестеренко запропонувала мені вступити до художньої школи. Це були перші сходинки, але тільки тут, в університеті, я отримав можливість спілкування з цікавими творчими людьми, які відкрили мені справжнє розуміння дуже цікавої професії архітектора.

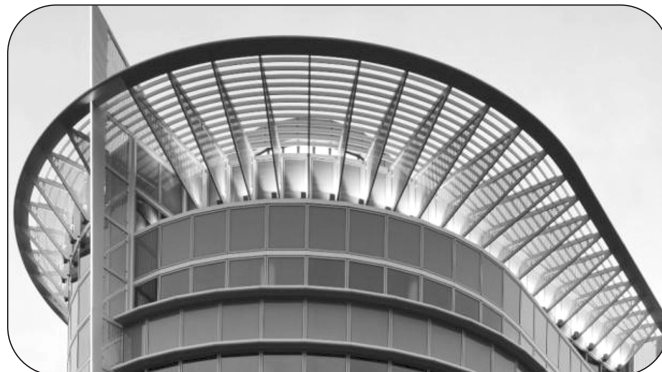
Архітектура - це та спеціальність, в якій кожна виконана тобою робота надихає тебе та спонукає до самовдосконалення, бо, побудоване за твоїми проектами житиме кілька десятиліть чи сотень років. І тому, коли тобі вдалося не тільки реалізувати свій творчий задум, а й втілити проект у життя, відчуваєш себе найщасливішою людиною в світі.

Та повернувся до того, чому саме СНАУ вибрав. Саме тут я

вперше побачив, як може бути в ідеалі реалізована на території Сумського НАУ твоя ідеальна мрія. Дизайн, розроблений спеціалістами СНАУ захоплює майже всіх - і сумчан, і гостей з інших регіонів, і з-за кордону. Тому продовження свого професійного вдосконалення я вирішив продовжити саме у Сумському національному аграрному університеті.

Побувавши в університеті, я переконався, що професіоналізм фахівців, які створили цікавий архітектурний ансамбль університету, дозволить і мені, їх учню, набутти професіоналізму та творчого натхнення, які я зможу втілити в життя на території рідної Сумщини.

Як я тепер розумію, керівництво СНАУ, заглянувши на 10-20 років наперед у майбутнє, яке визначатиметься напрямом розвитку українського АПК - одного з головних постачальників світу продовольства, взяло курс на підготовку

спеціалістів, які будуть вкрай необхідні в цьому. Серед них опинилися, і ми - архітектори. Це - прогнозований ректоратом напрямок розвитку сільських територій і побудова там сучасного житла, як для селян, так і для городян, які будуть мігрувати у сільську місцевість не тільки через екологію, а й через пересування туди ринку забезпеченої праці. Це - і дизайн велетенських зернохосовищ, адміністративних будівель агрохолдинрів. А ще те, що супроводжує такі процеси - підвищення народжуваності, за якими - нові житлові комплекси: житлові будинки, дитсадки, школи, стадіони і т.п. Тож, здобута в СНАУ професія архітектора, стане, вважаю, на вагу золота, і я розумію, що без роботи ніколи не залишусь.

Наталія Мар'єнко: «Університетська практика за кордоном відкриває тобі світ»

Я - студентка факультету ветеринарної медицини. Університет приваблює мене тим, що надає великі можливості і перспективи своїм вихованцям. В їх числі і можливість їздити на практику в інші країни.

У червні-липні цього року ми проходили практику у німецького фермера Міхаеля Шумахера. Це - не той відомий нам Шумахер, чемпіон з картингу. Але «наш» Шумахер, у якого ми практикувалися, теж відомий людина. Його називають полуничним королем Західної Німеччини. Не дивлячись на свої статки, господар величезної фірми не сидить десь у кабінеті, а особисто сам кожного дня виходить на роботу в поле, особисто контролює роботу, і це притому, що в нього є цілий штат працівників, які виконують наглядно-контрольні функції.

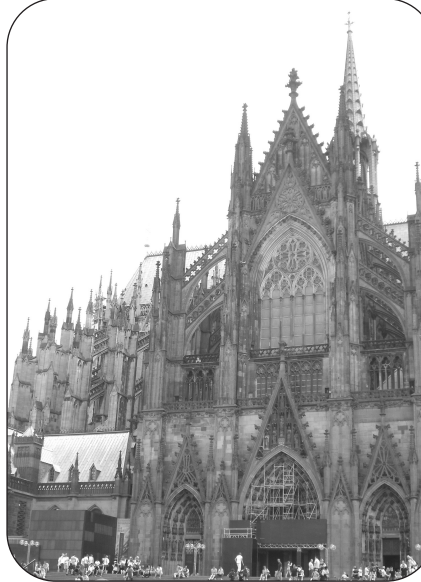
Його господарство розташоване поблизу містечка Ерфштадт, що знаходиться неподалік від Кюльну. Це - цілий комплекс: житловий будинок господаря, кемпінг для працівників, гаражі, ангари, куточок живої природи з різноманітними тваринами, а далі, наскільки можна сягнути зором - полунічні лани.

Німеччина - це країна, у якій все по-іншому, ніж у нас. Перше враження - різниця чистота, багато квітів, зелені, відсутність парканів, добротні будинки різноманітної архітектури. Погода теж відрізняється від української. Дуже часто ідуть холодні рясні дощі, підвищена вологість повітря.

Тепер про роботу. Кожен у господарстві

Шумахера працює в міру своїх сил, ніхто нікого не підганяє, не сварить, але ж відповідна й зарплата. Кожен отримує те, що заробив. Обов'язково обідня перерва. Коли йдуть проливні дощі - вихідні.

Про німців. Це привітні, толерантні люди, педантична, спортивна нація, нація без комплексів, яка живе так, як їй зручно. А ще це - нація патріотів, що ми особливо відчули, коли німці раділи з того, що їх збірна виграла Чемпіонат світу з футболу-2014.

Вільний час студенти організовували кожний по-своєму. Багато хто витратив його своїм коштом на екскурсії. Особливо запам'яталися екскурсії Кюльном. Це четверте за кількістю населення місто Німеччини після Берліна, Гамбурга і Мюнхена із 2000-річною історією, місто, яке вражає своєю архітектурою. А

ще у ньому багато музеїв. Найвизначніша архітектурна пам'ятка - всесвітньо відомий Кюльнський кафедральний собор, символ міста. Його постійно реставрують, бо у німців існує повір'я: якщо добудувати собор - настане кінець світу. Ми побували на соборній вежі, з якої з висоти пташиного польоту видно все місто, покаталися по Рейну, накупили сувенірів - одним словом, враження незабутні, і спасибі нашому університетові, що надав нам можливість побачити світ.

Олександр Гвоздик

працевлаштування

Сумський НАУ співпрацює з МХП

10 вересня 2014 року в Сумському НАУ відбулася зустріч студентів випускних курсів ветеринарного факультету з менеджером по підбору персоналу ПАТ «Миронівський Хлібопродукт» Сергієм Тименком. У цьому заході взяли участь близько 60-ти випускників. Під час зустрічі Сергій Тименко ознайомив студентів з діяльністю компанії, відповів на чисельні запитання.

Студенти, які бажають пройти виробничу практику у МХП, заповнили анкети. Найближчим часом запланована поїздка до ПАТ «Миронівська птахофабрика», яка знаходиться у м. Каневі Черкаської області.

Мета поїздки - ознайомлення із роботою підприємства, виробничими потужностями, умовами праці.

Наступну зустріч щодо працевлаштування випускників заплановано провести із студентами факультету агротехнологій та природокористування, харчових технологій та інженерно-технологічного факультету.

Катерина Глухаді

СНАУ запрошує на підготовчі курси

Розпочався новий навчальний рік, і кожному зрозуміло, що для учнів випускних класів він є не просто відповідальним і напруженим, а, без перебільшення, - вирішальним: саме зараз потрібно визначитися, як і де продовжувати свою освіту. Принаймні, якщо не про конкретний виш думати, то про напрям - обов'язково, адже вже зовсім скоро розпочнеться реєстрація на зовнішнє незалежне оцінювання, і старшокласники обиратимуть дисципліни для складання тестів.

Успішний вступ до омріяного вишу стає можливим за певних умов: це високий середній бал атестату і високі результати ЗНО.

Практика свідчить, що мало кому зі школярів вдається планомірно і цілеспрямовано впродовж року займатися одночасно вивченням потрібних дисциплін і відновленням знань за 7-10 класи. На жаль, дітей з високим рівнем самоорганізації та мотивації у цьому віці не так багато, і характерними рисами пересічного випускника є невисока концентрація уваги, слабкі навички роботи з великими масивами інформації, погане усвідомлення мети навчання, а інколи - банальна втома від великої кількості занять.

Висновок один - без додаткових занять з кваліфікованим викладачем більшості обійтися важко. Вирішити проблему покликані такі форми підготовки до ЗНО, як індивідуальне репетиторство та підготовчі курси.

Забігаючи наперед, слід зазначити, що всі названі форми ефективні, але мають свої особливості. Так, **індивідуальні заняття з репетитором** зазвичай є ефективними, але не

можна не звертати уваги на той факт, що це - найдорожчий спосіб підготовки, ціна якого залежить від рівня кваліфікації викладача. Іншими словами, не всі зможуть дозволити собі репетиторів з декількох дисциплін, бо вартість такої підготовки за 8 місяців може бути вкрай високою. Є й зворотній бік проблеми: не всі викладачі здатні якісно підготувати до ЗНО. На весь контингент абітурієнтів кваліфікованих репетиторів просто не вистачить.

Також ефективним засобом підготовки, що б там не говорили скептики, є **планомірні заняття на підготовчих курсах**. Звичайно, підготовчі курси не можуть замінити навчання в школі, але низку важливих функцій виконати можуть. По-перше призначення курсів - не стільки надати знання, скільки допомогти їх відновити, повторити. По-друге, інколи багатьом абітурієнтам дуже важко систематизувати підготовку й повторення вивченого раніше матеріалу.

Відвідуючи індивідуальні заняття з репетитором, абітурієнт має одну беззаперечну перевагу - вся увага викладача належить йому, але інша сторона - здобуваючи чи поновлюючи знання таким чином, він змагається, здебільшого, з самим собою. Чого не скажеш про підготовчі курси, де під час написання рейтингових тестів змагання відбувається в масштабах, як мінімум, області. Є можливість порівнювати свої знання з іншими, і, як наслідок, намагатися їх покращити.

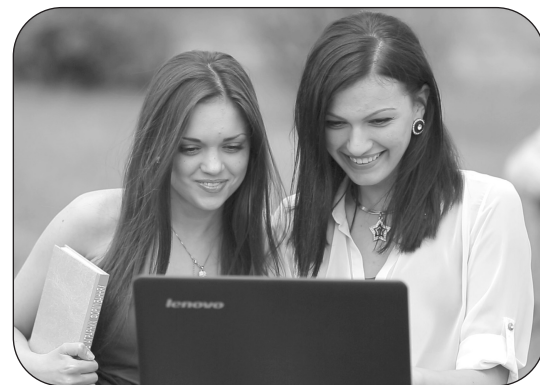
На підготовчих курсах у Сумському національному аграрному університеті щороку вчиться велика кількість абітурієнтів, більшість з яких потім успішно вступає до вищих навчаль-

них закладів. Важливий фактор ефективної дозвівської підготовки - правильно побудований навчальний процес. Ефективна підготовка в сучасному розумінні - це викладач-професіонал, високий рівень навчально-методичного забезпечення, використання інноваційних технологій, і, звичайно, мотивований абітурієнт, учень.

Всі слухачі підготовчих курсів Сумського національного аграрного університету забезпечуються друкованими та електронними інформаційними матеріалами. Спеціально для них розроблені зошити з тестовими завданнями до кожної теми дисципліни для самостійної роботи. СНАУ залучає до викладання та консультацій найкращих вчителів загальноосвітніх шкіл та викладачів університету. До цього слід додати й те, що всі рейтингові тестування проводяться за методикою, яка використовується під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання, в якійсь мірі завдяки цьому Сумський НАУ - сертифікований пункт незалежного тестування Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти.

Успішному засвоєнню матеріалу сприяє також невелика кількість слухачів у групах - від 10 до максимум 20 чоловік. Кожен вивчає 3 дисципліни. Ми намагаємося не проводити заняття на канікулах і у вихідні дні, бо втомлений абітурієнт не здатний ефективно вчитися. Правильна логіка підготовки - важливий елемент ефективності.

Тож, шановні абітурієнти, запрошуємо вас випробувати та поповнити свої знання на під-

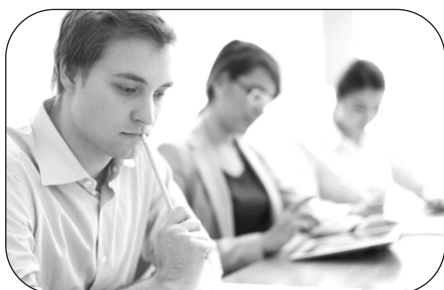
готовчих курсах Сумського національного аграрного університету! Сподіваємось, що навчання у нас на курсах у поєднанні з вашою наполегливістю допоможе краще підготуватися до зовнішнього незалежного тестування, а здобуті знання стануть міцним фундаментом для здобуття вищої освіти.

Підготовка ведеться з таких дисциплін: українська мова, історія України, біологія, математика, фізика, хімія, географія.

Щоб стати слухачем підготовчих курсів Сумського НАУ, потрібно:

- подати заяву на ім'я ректора;
 - заповнити анкету;
 - сплатити кошти за навчання.
- Прийом заяв на підготовчі курси проводиться щодня (крім суботи та неділі) з 8.00 до 16.00.
- Наша адреса: м. Суми, вул. Г.Кондратьєва (Кірова), 160, кімната 207, корпус інституту економіки та менеджменту.**
- Контактний телефон: 62-88-59.**

ВАЖЛИВО

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРОДОВЖУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ на заочну форму навчання на 2014 рік

Прийом до Сумського національного аграрного університету здійснюється відповідно до отриманої державної ліцензії (серія АЕ №458731 від 28.07.2014 року) за акредитованими напрямками підготовки:

- Харчові технології та інженерія;
- Геодезія, картографія та землеустрій;
- Лісове і садово-паркове господарство;

- Агрономія;
- Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва;
- Рибальство;
- Процеси, машини та обладнання;
- Промислове і цивільне будівництво;
- Енергетика та електротехнічні системи;
- Облік і аудит;
- Фінанси і кредит;
- Маркетинг;
- Менеджмент;
- Економіка підприємства;
- Правознавство.

Фінансування підготовки фахівців у Сумському НАУ проводиться:

- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Вступники подають особисто до приймальної комісії Сумського НАУ:

- документ державного зразка про повну загальну середню освіту (документ про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень), оригі-

нал або його копію, завірену в установленому порядку (при поданні оригіналів - потрібно додатково ще зробити звичайну копію цих документів);

- медичну довідку за формою 086-О;
- шість кольорових фотокарток розміром 3x4 см;
- шість конвертів з марками;
- оригінал трудової книжки (для абітурієнтів, які вступають на місця бюджетного фінансування);
- копію паспорта та ідентифікаційного коду*;
- копію свідоцтва про одруження (при необхідності);
- копію трудової книжки.;
- сертифікат Українського центру оцінювання якості освіти

Документи подаються до приймальної комісії Сумського НАУ в папці для паперів.

*Паспорт (свідоцтво про народження), військовий квиток (посвідчення про приписку до

призовної дільниці), документи, що дають право на пільги, вступник подає особисто в строки, визначені для подання документів.

Звільняються від подання сертифікатів УЦОЯО:

- особи, які отримали повну загальну середню освіту у 2007 році і раніше;
- особи, які були звільнені з військової служби в рік вступу до ВНЗ;
- особи, які мають диплом молодшого спеціаліста і продовжують навчання за відповідним напрямом підготовки.

Прийом документів до Сумського НАУ проводиться з **24 листопада по 2 грудня 2014 року**. Вступні випробування з **2 по 8 грудня 2014 року**.

Адреса приймальної комісії СНАУ: 40021, м. Суми, вул. Г.Кондратьєва (Кірова), 160. Тел. інституту заочної освіти: 0501639055, 0509264386, 0982017198
Офіційний сайт СНАУ www.sau.sumy.ua

новини спорту

Олімпійський урок

15 вересня 2014 року на головному стадіоні Сумського НАУ відбувся Олімпійський урок. Це традиційний захід, що проводиться напередодні Дня фізичної культури і спорту.

«Спорт - це сила, здоров'я та успішне майбутнє. Починати займатися спортом ніколи не пізно», - стверджує гостя свята, олімпійська чемпіонка, «срібна» призерка Олімпійських ігор в Нагано

1998 року Олена Петрова.

Цього дня на стадіоні були проведені змагання з легкої атлетики. Переможці отримали у нагороду медалі (особливо приємно, що з рук олімпійської чемпіонки), квіти, а всі учасники заходу - задоволення від власної активності, радість руху й усвідомлення того, що спортивний спосіб життя - це шлях до здоров'я й успіху.

Олена Мовчан

Студенти побували на виставці

У Сумах 18 вересня 2014 року відбувся регіональний конкурс «100 кращих товарів України», який проходив на території виставкового центру «Львівський». Відповідно до концепції державної політики у сфері управління якістю та з метою підвищення якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції (товарів, робіт, послуг) на Сумщині з 2004 року проводиться цей регіональний конкурс. Організатором конкурсу є державне підприємство «Сумський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації».

Відкриваючи виставку, голова Сумської обласної ради Микола Ключко зазначив, що 11-й регіональний конкурс якості продукції «100 кращих товарів Сумщини» здобув у 2014 році статус національного.

У регіональному конкурсі брали участь передові сумські товаровиробники харчової продукції: Сумський завод продовольчих товарів, Шосткинський молочний комбінат «Бель Шоста Україна», ТОВ «Сумська паляниця», Тростянецька шоколадна фабрика компанії «Монделіс Україна» та інші.

Виставку відвідали студенти інженерно-технологічного

Європи та Америки.

Приємно було побачити на рекламних проспектах підприємства фотографію менеджера по запчастинах Дмитренка Ігоря, який закінчив інженерно-технологічний факультет СНАУ. До речі, чимало випускників ІТФ СНАУ нині працюють на цьому підприємстві.

Валентина Руденко,
доцент кафедри технічного сервісу

екскурсія

факультету СНАУ, які зацікавлені питаннями стандартизації, сертифікації та управління якістю, що вивчають у відповідних дисциплінах на третьому та шостому (магістерському) курсах. Особливу зацікавленість викликали експонати сільськогосподарського машинобудування «Завод Кобзаренка», що розташований в Липово-Долинському районі і спеціалізується на виробництві тракторних самоскидних причепів (ТСП) та перевантажувальних бункерів-накопичувачів (ПБН). Завод Кобзаренка застосовує передові технології та сучасне високоточне обладнання і має прями виробничі зв'язки з країнами

KERNEL

Сумський НАУ та «Кернел»: нові сходинки співробітництва

Сьогодні ситуація на ринку праці складається таким чином, що все більше і більше великих аграрних та переробних підприємств України, створених спільно з іноземними партнерами, вимагають висококваліфікованих фахівців, здатних працювати за новітніми технологіями. І саме в СНАУ студенти мають унікальну можливість не тільки отримати теоретичні знання з обраної спеціальності, а й закріпити їх на практиці у провідних аграрних підприємствах як нашої країни, так і цілого ряду країн зарубіжжя, з якими плідно співпрацює університет. Наші студенти можуть ознайомитися з передовими світовими досягненнями в аграрній галузі у фермерських господарствах Англії, Данії, Фінляндії, Швеції, Франції, США, Австралії, Голландії, а це значно підвищує їх рівень як фахівців і надалі сприяє працевлаштуванню на провідні сільськогосподарські та переробні підприємства України.

Нагальна потреба часу, яку відчула та підхопила, кожного дня втілюючи у життя, адміністрація СНАУ, – співпраця з провідними компаніями та агрохолдингами України.

«KERNEL» – одна з найбільших українських агропромислових компаній. Підприємства компанії формують виробничий ланцюг: виробництво сільськогосподарської продукції, концентратів, логістика і міжнародні продажі зерна, а також виробництво і продаж сировини та бутильованої соняшникової олії на міжнародному та внутрішньому ринках. Досить зазначити, що такі відомі олійні бренди, як «Щедрий дар», «Чумак» та «Стожар», належать саме цій компанії.

На сьогодні компанія Кернел включає сільськогосподарські підприємства, які обробляють більше 400 тис. га по всій Україні, в тому числі й Сумській області.

Відповідно до укладеної угоди між СНАУ та «Кернел» про співпрацю вже було втілено у життя низку заходів у рамках проекту «Кернел Шанс»: тренінги для викладачів, презентації компанії, анкетування та тестування студентів за їх професійними здібностями.

Мета цієї програми – формування якісного мобільного кадрового резерву молодих фахівців, які з початку своєї трудової діяльності будуть вчитися працювати у відповідності до вимог корпоративних політик та процедур. Відповідно до умов програми існують певні етапи відбору: тестування особистих та професійних компетенцій; оцінка результатів; фінальне інтерв'ю, вибір кращих студентів; проходження практики на агропідприємстві від етапу підготовки ґрунту до збиральної кампанії; навчальна програма в корпоративному навчальному центрі «Розумна ферма», атестація, прийом на роботу.

Тим, хто успішно пройде програму, компанія

гарантує робоче місце в найбільшому агрохолдингу України з перспективою подальшого розвитку, отримання новітніх практичних і теоретичних знань у сфері агробізнесу, стабільну високу заробітну плату, виконання всіх умов КЗОТ, проходження «польового» стажування за підтримки висококваліфікованих наставників.

Володимир Ладика, ректор Сумського національного аграрного університету:

«Існує нагальна потреба розвивати сучасні умови навчання. «Сьогодні ми робимо важливий крок, впроваджуючи програму, де переплітаються теорія та прикладний зміст теоретичних знань, перш за все за допомогою інтегрування у виробництво. Сумський НАУ – потужний університет, який завжди слідує за світовими освітніми тенденціями, розвитком аграрного сектору економіки та тісно співпрацює з виробництвом.

Я хочу, щоб людина, яка отримала нашу освіту, була впевненою у своїх можливостях, мала найкращі перспективи у житті. Щоб піднесення, яке випускники відчувають під час отримання дипломів, вони пронесли через все своє життя».

Валерій Жмайлов, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи: «Наші освітні програми адаптовані до вимог виробництва: 30% – теорія, 30% – розрахунки, 40% – практична робота, пов'язана з підприємствами та економікою. Потреба у спеціалістах аграрного сектору постійно зростає. Тому наші випускники ніколи не зали-

шатся без роботи. Компанія-замовник надає студенту можливість проходження практики, стажування, працевлаштування. Таке співробітництво дуже перспективне. Ми використовуємо сучасні технології у навчанні, навчаємо іноземним мовам. Наші випускники обов'язково мають знати новітні комп'ютерні програми, пов'язані з фахом. Наші студенти забезпечені усіма технічними засобами для якісного навчання».

Марина Калюжна, керівник відділу навчання і розвитку компанії «Кернел»: «Аграрний сектор економіки в Україні – провідний. На ринок приходять потужні компанії, які, звісно, зацікавлені у найкращих фахових кадрах.

«Кернел Шанс» – це програма, за допомогою якої відбувається відбір кращих випускників аграрних вишів, впродовж якої студенти 4-6 курсів проходять від 6 до 9 місяців стажування на нашому виробництві.

Ми залучили 63 студентів-агрономів та технологів. 56 із них залишилися на роботу у компанії. Але потрібно було в цих дітей вкласти досить багато сил для того, щоб вони стали гарними спеціалістами-практиками.

Було прийняте рішення, що компанія повинна опікуватися студентами буквально

з перших курсів, щоб відібрати дітей, які не просто мають гарні знання, а й бажають працювати на землі. Проаналізувавши аграрні виші, ми зупинилися на Сумському НАУ. Тому що, по-перше, тут ми зустріли повне порозуміння на всіх рівнях – від адміністрації до студентів, по-друге, було палке бажання колективу, готового до змін; по-третє – високий рівень підготовки студентів, які розвиваються не тільки як спеціалісти, а й як особистості, лідери, що мають бачення та широкий кругозір. Сумський НАУ також має гарні перспективи на міжнародному рівні.

Наразі не потрібні вузькі спеціалісти. Потрібні технологи та агрономи, які знаються на економіці, щоб прорахувати результат, менеджери, які можуть формувати та вести за собою команду, розвивати бізнес. Студентам у «Кернел» приділяється дуже багато уваги – вони отримують соціальний пакет, вже на стажуванні отримують зарплатню близько 1,5 тис. грн. У нас є усі перспективи працевлаштування. Наші працівники отримують гідні зарплати, існує система мотивації для фахівців за результатами року, система бонусів. Стартова зарплата молодого спеціаліста 3-4 тис. грн. Та найголовніше, що дає наша компанія, – це можливість розвиватися і будувати кар'єру. Ми орієнтуємося на сільських дітей, які будуть працювати на землі, мають бажання працювати, люблять та розуміють свою землю».

Лариса Самсоненко

фізична культура

За спортивний спосіб життя

16 вересня 2014 року на стадіоні Сумського національного аграрного університету відбулося свято працівників фізичної культури та спорту.

Розпочалися урочистості парадом збірних команд факультету з різних видів спорту. Право підняти державний прапор України було надано студентам Юлії Махно, кандидату в майстри спорту з плавання (юридичний факультет) та Руслану Ершову, члену збірної команди університету з волейболу (біолого-технологічний факультет). Пам'ятаючи про те, що в країні наразі йде війна, хвилиною мовчання вшанували учасників заходу тих, хто загинув в зоні АТО, захищаючи нашу Батьківщину.

Як зазначив, вітаючи спортсменів, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи Валерій Жмайлов, свято спорту проводиться у СНАУ щорічно. Його головна мета – популяризація фізичної культури та здорового способу життя серед молоді. У СНАУ завжди

приділялася велика увага цьому питанню, і свідомством цього є участь та перемоги наших спортсменів в олімпіадах та змаганнях не тільки університетського чи міського рівня, а навіть і всеукраїнського та міжнародного. Так, студент факультету харчових технологій Віталій Салига – чемпіон світу серед студентів з кікбоксингу, Вікторія Олех, студентка факультету ветеринарної медицини – багаторазова чемпіонка України з лижних гонок, учасниця Всесвітньої універсіади; студентка факультету ветеринарної медицини Вікторія Ференц – срібна призерка чемпіонату України серед молоді з легкої атлетики; студент інженерно-технологічного факультету Сергій Муха – срібний призер Всеукраїнської універсіади з легкої атлетики.

Тож подяки та подарунки від ректора СНАУ Володимира Ладика Валерій Миколайович вручив не тільки цим студентам, а й тренерам, викладачам кафедри фізичного виховання – заслуженому тренеру України Віктору

Чичикалову, Андрію Коломійцю, Станіславу Бугрію, Івану Ліфінцеву та Володимиру Васильєву.

За підсумками спартакіади СНАУ серед збірних команд факультетів 2013-2014 навчального року перехідний кубок за III місце отримав факультет агротехнологій та природокористування, за II місце – будівельний факультет, і за I місце – інженерно-технологічний факультет.

Начальник обласного управління фізичної культури та спорту Владислав Маслов привітав спортсменів та вручив пам'ятні подарунки.

Але в нашому університеті рекорди ставлять не тільки студенти, а й викладачі. Тож кращі спортсмени, переможці спартакіади «Здоров'я» з різних видів спорту – Вячеслав Пилипенко, Олександр Маслак, Павло Бало, Ігор Головач, Віктор Сергієнко, Тарас Волошко,

Андрій Бутенко, Сергій Бутенко, Анатолій Подгаєцький, Віктор Руденко та Дмитро Козаков отримали подарунки від профкому викладачів та співробітників. Університет по праву пишається такими викладачами, адже всім давно відомо, що у здоровому тілі – здоровий дух!

Олена Мовчан

МИСТЕЦТВО

Ми шукаємо таланти!

Сумський національний аграрний університет відомий далеко за межами Слобожанщини як осередок аграрної науки та освіти. Щороку зі стін нашого навчального закладу виходять сотні молодих фахівців, «озброєних» найсучаснішими знаннями та вміннями, з широким світоглядом та бажанням працювати на користь держави. Якість отриманої в СНАУ освіти підтверджується й тим, що провідні агрохолдинги та корпорації охоче приймають наших випускників на роботу, надаючи схвальні відгуки щодо їх підготовки. І це – найголовніший результат роботи університету.

Але не єдиний привід пишатися нашим навчальним закладом. Загальновідомо, що яскрава особистість – мисляча, різнобічно обдарована, креативна, - виховується не тільки через працю та навчання, а й через призму творчості, художнього бачення навколишнього світу. Саме на це й направлена діяльність відділу виховної та культурної роботи Сумського національного аграрного університету та численних колективів художньої творчості. Кожен студент за бажанням може стати учасником будь-якого колективу, і все це абсолютно безкоштовно! Якщо хотіли б долучитися до творчого студентського життя, звертайтеся, будь-ласка, до відділу виховної та культурної роботи Сумського НАУ (головний корпус, каб. 115). Начальник відділу виховної та культурної роботи – **Сергєєв Юрій Геннадійович**.

Ансамбль сучасного бального танцю «Свей»

Якщо ви захоплюєтесь мистецтвом бального танцю, вмієте танцювати вальс, танго й ча-ча-ча – вам сюди! Та навіть якщо не вмієте, але дуже хочете навчитися, вас теж радо чекають у цьому колективі. За роки існування він став улюбленцем глядачів, його виступів завжди чекають на кожному концерті в Сумському національному аграрному університеті, і не тільки. Учасники колективу неодноразово брали участь та виборювали призові місця на міжнародних фестивалях в Україні, Росії, Польщі. Вихованці ансамблю мають танцювальну практику за кордоном в країнах Європи та Азії.

Колектив створений у 1998 році. Організатором та незмінним керівником колективу однодумців і талановитих людей є тренер-педагог, балетмейстер, постановник – **Юрій Сергєєв**.

Наразі «SWAY» – це вже не просто ансамбль сучасного бального танцю, а танцювальна школа, яка об'єднує не тільки студентську молоддь, а й дітей молодшого шкільного віку –

ансамбль «SWAYchiky», а також хобі-клас викладачів та співробітників Сумського НАУ.

Високий професіоналізм, цікаві творчі знахідки, яскраві постановки, краса і витонченість кожного руху завжди притаманні ансамблю сучасного бального танцю «SWAY», який від широго серця дарує глядачам насолоду від високого мистецтва танцю.

Народний ансамбль народного танцю «Весна»

Мистецтво народного танцю завжди вражає своєю емоційністю, яскравістю та різноманітністю, адже скільки у світі народів, стільки ж і народних танців. Колектив «Весна», віддаючи перевагу, звісно, українським танцям, широко використовує у своїй творчості надбання народів світу.

Створений у 1986 році, ансамбль народного танцю «Весна» постійно працює над вдосконаленням техніки, акторської майстерності виконання танцю. Колектив є учасником і переможцем багатьох мисських, обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалів, завжди гідно представляє наш університет у Сумах та області. Головне, що об'єднує учасників колективу – любов до народного хореографічного мистецтва, яку вони дарують своїм глядачам.

рафічного мистецтва, яку вони дарують своїм глядачам.

У грудні 1998 року «Весні» присвоєно почесне звання «Народний художній колектив». Засновником і незмінним керівником колективу є **Ольга Гетманенко**.

Колектив сучасного танцю «Шарм»

Серед хореографічних колективів СНАУ цей – наймолодший: заснований у 2003 році хореографом **Єлизаветою Татарченко**, яка з того часу не тільки незмінно керує колективом, а й сама бере участь як виконавець у багатьох постановках.

На початку свого творчого шляху «Шарм» був суто жіночим, але з роками все ж таки пустив до своїх лав і хлопців. Тож, якщо вам до вподоби сучасний танець, ви маєте хоча б мінімальну хореографічну підготовку чи просто велике бажання навчитися гарно рухатися та виступати на сцені, у «Шармі» на вас чекають!

У своїй творчості «Шарм» використовує як елементи класичної хореографії, так і стилізованої народної, а також модерну. Це значно урізноманітнює репертуар колективу, який на сьогодні є неодноразовим учасником багатьох всеукраїнських та міжнародних фестивалів, концертів та благодійних акцій.

Студентський академічний хор «Юність»

Цей колектив буде радий всім, хто полюбить вокальне мистецтво. Головне, щоб у дитинстві вам на вухо не наступив ведмідь :) Хоча б початкова музична підготовка претендента вітається. Основне місце в репертуарі колективу посідають українські народні пісні, але не тільки: учасники виконують також пісні інших народів світу, зокрема,

польські, а також класичні твори. Жодні урочистості в Сумському національному аграрному університеті не обходяться без студентського гімну «Gaudeamus» у виконанні хору «Юність».

Кожного року «Юність» оновлюється новими учасниками, з якими проводяться додаткові та індивідуальні заняття. На базі хору діє жіночий та чоловічий вокальний ансамблі. Студенти знайомляться з музичною грамотою, оволодівають основами вокального мистецтва.

Майже щорічно колектив бере участь у конкурсах різного рівня та концертах. Його учасники з теплом згадують численні поїздки за кордон на фольклорні фестивалі.

Колектив створений у 2001 році, керівником є **Аліна Білово**. Концертмейстер – **Леонід Островський**.

Естрадно-акробатична студія «Дакапо»

В основному студія працює за такими напрямками, як акробатика, гімнастика, каучук, хула-хупи, жонгляр, повітряні гімнасти. Якщо маєте боді мінімальну підготовку у цій сфері, якщо ви сміливі, пластичні та вмієте пра-

цювати у команді, приходьте, вам будуть раді. Цей колектив заснований у 2001 році, і з того часу його незмінним керівником є **Юлія Скрипченко**. Займаються у «Дакапо» студенти СНАУ та учні шкіл міста Суми. Постановки колективу незмінно вражають сміливістю та артистизмом, примушуючи буквально тамувати подих від карколомних трюків. Кожен виступ – це яскраве шоу на межі можливостей.

Щороку учасники колективу беруть участь у різноманітних конкурсах та фестивалях, виборюючи призові місця.

Команда КВН СНАУ «Сірень»

Недарма кажуть, що КВН – це не тільки улюблена гра: це велика родина, це, зрештою, стиль життя. Це коло друзів, рідних та знайомих. Це активність, це гумор, це нові простори для здійснення своєї мрії. Якщо ви відчуваєте у собі такий потенціал – команда КВН СНАУ чекає на вас!

З цього колективу вийшли відомі КВНщики, які зараз займаються організацією ліг, працюють

з командами у редакторському плані, знімають відео для телебачення. КВН розвиває в кожному різноманітні здібності: комунікативність, відповідальність, здатність до швидкої адаптації, лідерські якості, впевненість у собі. Що для цього треба? Насамперед – ваше бажання. Люди КВНщиками не народжуються, вони ними стають.

КВН-студія має до кожного індивідуальний підхід. Ми робимо так, щоб вам було зручно та корисно у нас займатися. Підберемо час репетицій, щоб він не заважав навчальному процесу.

Наша КВН-студія започаткувала відео-журнал «Картошка», який знімається на території нашого університету.

Ми робимо ще багато відео-проектів під кожне свято.

Керівник – **Сергій Мешков**.

Студія естрадного співу «SNAU-MUSIC»

Студія існує з самого початку заснування нашого навчального закладу. Керівник – **Олексій Алексєєв**, який теж є випускником студії. Всі солісти постійно беруть участь у мисських, районних та обласних конкурсах, є учасниками Всеукраїнського фестивалю «Софіївські зорі».

Керівник та учасники студії залюбки спів-

працюють з людьми, які мають таку ж жагу до професійного звучання і всебічного розвитку в музиці. То ж, чекаємо на вас із задоволенням в нашій дружній творчо-співочій родині!

Олена Мовчан

оголошення

Курси водіїв транспортних засобів категорії «В»

Термін навчання – 2,5 місяці.

Навчальні класи курсів розміщені в корпусі Інженерно-технологічного факультету (ауд. 216 М).

Заняття проводяться 3 рази на тиждень по 4 години.

Кафедра тракторів та сільськогосподарських машин проводить набір груп на курси водіїв транспортних засобів категорії «В».

Вартість 1750 грн. + 70л бензину = 40 годин водіння

Курси готують водіїв легкових автомобілів та автомобілів, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3500 кг.

ВЕЧІРНЯ ГРУПА. Початок занять о 1715

РАНКОВА ГРУПА. Початок занять о 815

ОБІДНЯ ГРУПА. Початок занять о 1400

Контактний телефон: Бало Павло Миколайович (050) 653-65-99.

Калнагуз Олексій Миколайович (050) 220-91-98

Садіння саду та догляд за ним

В Україні вирощують близько 50 плодкових культур, але в промислових садах переважають яблуня, груша, слива, вишня, черешня, суниця, малина, смородина. Ґрунтово-кліматичні умови Сумської області цілком сприятливі для вирощування листопадних плодкових культур, але в промислових насадженнях переважає яблуня.

Для закладання насаджень доцільно використовувати насамперед економічно вигідні сорти яблуні, які користуються підвищеним попитом на ринку, транспортабельні і здатні добре зберігатись.

Ліберті

Зимовий сорт американської селекції інтенсивного типу.

Дерево. Дерево середньоросле, в молодому віці швидко росле, з округлою негустою кроною. Скелетні гілки відходять від стовбура під

ка. М'якуш кремовий, щільний, соковитий, ароматний, відмінного кисло-солодкого смаку.

Теремок

Український осінній сорт яблуні інтенсивного типу.

Дерево. Дерево середньоросле, з плоско округлою, середньо загущеною кроною. Плодоносить на кільчатках, списках, однорічних приростах. Зимостійкість вище середньої. Стійкість проти парші та борошнистої роси висока.

Цвітіння та плодоношення. Цвіте в середні строки, щорічно, досить інтенсивно. Скороплідний. На середньо рослій підщепі в плодоношення вступає на третій рік після садіння в сад. Несхильний до періодичності.

Плоди. Плоди середнього і великого розміру (140–200 грам), зрізано-широко-конічні, часто асиметричні, світло-жовті, з оранжево-червоним штрихувато-розмитим румянцем. Шкірочка середньої товщини, щільна, еластична, суха. М'якуш світло-жовтий, дрібнозернистий, ніжний, соковитий, ароматний, гармонійного кисло-солодкого смаку (4,2–4,5 бали).

Стиглість. Знімальна та споживча стиглість настає в першій половині вересня. В сховищі плоди зберігаються до одного, в холодильни-

ках – 2,5–3 місяці. Транспортабельність висока.

Слава переможцям

Український літній сорт яблуні.

Дерево. Дерево сильноросле, з широко округлою кроною. Плодоносить на кільчатках,

списках, рідше – на плодкових прутиках. Зимостійкість висока. Стійкість до парші та борошнистої роси вище середньої.

Цвітіння та плодоношення. Цвіте в середні строки. На середньорослій підщепі в плодоношення вступає на четвертий – п'ятий рік після садіння в сад. Плодоносить стабільно.

Плоди. Плоди середнього і великого розміру (125–180 грам) округло конічної форми або широкоовальні, з широкими ребрами, часто асиметричні, жовто-зелені, з темно-червоним розмитим румянцем на більшій частині поверхні. Шкірочка тоненька, масляниста. М'якуш жовто-білий, або світло кремовий, ніжний, середньозернистий, соковитий, відмінного солодко-кислого смаку (4,4–4,6 бали).

Стиглість. Знімальна стиглість настає наприкінці серпня. В сховищах плоди зберігаються 1–1,5, в холодильниках – 3,5–4 місяці.

Якість приживання плодкових саджанців, їх

нормальний ріст і розвиток, врожайність і довговічність дерев у значній мірі залежать від комплексу агротехнічних вимог: правильної підготовки посадочних ям та саджанців до висаджування, передсадивного удобрення, якості садіння, поливання, обрізування тощо.

Строки садіння саджанців плодкових дерев

У східних областях України висаджувати плодкові дерева яблуні і груші можна як восени (кращий строк перша декада листопада), так і весною до початку розпускання бруньок. Оптимальні строки весняного садіння плодкових дерев – перша половина квітня. Кісточкові культури – вишню, черешню, абрикос, сливу, великоплідну аличу, персик і грецький горіх – краще висаджувати ранньою весною до початку набубнявіння бруньок.

Підготовка ям для садіння, удобрення

При осінньому садінні дерев ями викопують за 10 – 12 днів, а при весняному, щоб запобігти висиханню ґрунту, – за 1 – 2 дні до садіння. Для яблуні, груші та грецького горіха їх діаметр 40 – 50 см, глибина 50 см, а для кісточкових – діаметр 60 см, глибина 50 см. У посадочні ями для зерняткових порід вносять по 150 г суперфосфату, 100 г калійної солі та аміачної селітри і по 8 – 10 кг перегною, і такі ж норми мінеральних і органічних добрив вносять і при садінні для кісточкових порід. Органічні і мінеральні добрива в ямі рівномірно перемішують

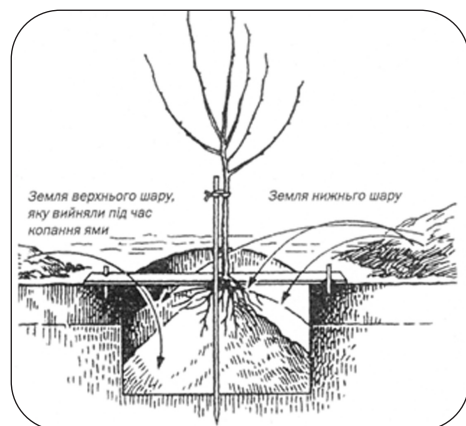
з землею верхнього шару ґрунту. Після цього ями на 2/3 об'єму засипають на конус верхнім шаром ґрунту. Перед висаджуванням корені саджанців вмочають у бовтанку, виготовлену з суміші землі чи глини з коров'яком.

Техніка садіння саджанців плодкових дерев

Саджанець у яму ставлять вертикально, спрямовуючи викривлення штамба в ряд, а корені рівномірно розподіляють по конусу землі. Засипають корені пухким вологим ґрунтом і добре ущільнюють його, щоб не було порожнин між корінням. Саджанці, щеплені на насінневі підщепи, висаджують так, щоб коренева шийка (місце переходу штамба в корінь) була розміщена на 3 – 4 см вище поверхні ґрунту. Саджанці на вегетативно розмножуваних слаборослих підщепи ставлять на конус землі так, щоб місце щеплення було на 10 – 15 см вище поверхні ґрунту. Навколо посадженого деревця роблять ямку і поливають з розрахунку 10 – 12 л води на яму. Як тільки вода вбереться, ямку мульчують перегноем або верхнім шаром пухкої землі. Через 2 – 3 дні після осадіння землі деревця підв'язують способом «вісімки» до кілків, висота яких не повинна перевищувати висоти штамба.

Післясадивне обрізування

Післясадивне обрізування є початковим етапом закладання і формування крони. Незалежно від строків садіння саджанці обрізують весною до початку розпускання бруньок. Надземну частину однорічних саджанців зрізують на 20 – 25 см вище висоти штамба. Так, якщо в яблуні на середньорослій підщепі висота штамба становить 60 см, то висаджені однорічні саджанці обрізують на висоті 80 – 85 см від поверхні ґрунту. Роблять це садовим ножем на добре розвинуту бруньку. При правильному зрізі його площина починається на рівні нижньої частини бруньки і закінчується на рівні її верхівки. У зоні штамба всі бокові розгалуження вирізують на кільце. Коли на штаббі починають проростати бруньки (перша декада травня), їх, щоб не утворилися нові пагони, видаляють вручну. Штабб після цього стає гладеньким, і вирізувати пагони ножем більше не потрібно. Саджанці грецького горіха після садіння не вкорочують. При доброму догляді деревця вже в рік садіння дають приріст пагонів до 40 – 60 см. У таких дерев закладають крону і починають її формувати.

кутом 45 – 65°. Зимостійкість вище середньої. Сорт імунний до парші, сприйнятливий до борошнистої роси середня.

Цвітіння і плодоношення. Цвіте в середні строки. На всіх підщепи відзначається високою скороплідністю, швидким нарощуванням врожаю, стабільним плодоношенням.

Плоди. Плоди середнього розміру (130–150 грамів), округло конічні, зеленувато-жовті, з розмитим інтенсивним темно-бордовим рум'янцем і сизим восковим нальотом. Шкірочка середньої товщини, щільна, еластична. М'якуш кремово-білий, середньої щільності, солодко кислого смаку. (4,0–4,2 бали).

Стиглість. Знімальна стиглість настає в середині вересня, споживча – в кінці жовтня. В сховищах плоди зберігаються 2, в холодильниках – до 5 місяців. Транспортабельність висока.

Редфрі

Сорт американської селекції, літнього строку досягання. Невиблагливий до умов вирощування.

Дерево. Дерево слабкоросле, в молодому віці швидко росле. Крона округлої форми. Зимостійкість висока. Імунний до парші.

Цвітіння і плодоношення. У плодоношення вступає на другий рік після садіння. Урожайність висока.

Плоди. Плоди середньої величини 150–180 грамів. Шкірочка середньої товщини, гладень-

Зберігання фруктів у домашніх умовах

Плоди та ягоди містять цінні життєво необхідні для людського організму речовини: мікроелементи, антибіотики, вітаміни, органічні кислоти і цукри. Завдяки цим речовинам плоди широко використовують для профілактики і навіть лікування ряду захворювань.

Під час зберігання хімічний склад плодів і ягід змінюється залежно від температури середовища і строку зберігання. Чим вища температура, тим швидше вони втрачають харчову і дієтичну цінність за рахунок розпаду поживних речовин. При понижених температурах ці процеси значно сповільнюються, що дає змогу продовжити строк споживання плодів у свіжому вигляді.

Слід пам'ятати, що якість плодів і їх лежкість

перебувають у прямій залежності від умов вирощування. Плоди з молодих, сильно обрізаних, надто удобрених азотними добривами чи гноєм дерев зберігаються, як правило, погано навіть при оптимальних температурних умовах.

Велике значення має строк збирання, який можна встановити за рядом ознак. Кожному сорту характерний стан збиральної стиглості, який визначається розміром плоду, його забарвленням, щільністю м'якуша та шкірки.

За пізнього збирання плоди швидко пере-стигають, втрачають смак, уражуються фізіологічними хворобами та спухають.

В домашніх умовах можна зберігати яблука і груші осінніх та зимових сортів, черешні із щільним м'якушем, сливи-угорки, смородину, червоні й білі порічки, горобину, аронію чорноплідну.

Для зберігання відбирають плоди зерняткових порід середнього розміру, не пошкоджені шкідниками та не уражені хворобами, з плодоніжками. Великі плоди швидше перестигають, дрібні – в'януть. Сливи і черешні на зберігання закладають з плодоніжками, не стираючи воскового нальоту, який викривляє шкірку плоду, смородину, порічки та аронію – у гронах.

Зберігають плоди зерняткових порід у дерев'яних ящиках місткістю 10–15 кг.

Це частково запобігає поширенню гнилі та деякою мірою затримує побуріння шкірки плодів. Ще краще перед укладанням плодів у ящик дно та стінки його вистелити харчовою поліетиленовою плівкою. Плівку нарізують такого розміру, щоб після наповнення ящика плоди закрити і зверху. Оскільки плівка дещо затримує повітрообмін між плодами і зовнішнім середовищем, у ящику створюються відповідний склад повітря з підвищеним вмістом вуглекислого газу, що затримує достигання плодів і зменшує випаровування. У ящики плоди викладають щонайбільше у три шари, стежачи, щоб плодоніжки нижнього шару плодів не пошкоджували верхніх.

Кращими сортами для зберігання є: Флоріна, Ренет Симиренка, Радогость, Росавка, Зимове лимонне, Аскольда.